

Frumvarp til laga um breytingu á lögum um almenningsbókasöfn, ódagsett

---

Bjarni Benediktsson – Frumvarp til laga um breytingu á lögum um almenningsbókasöfn –
Almenningsbókasöfn – Bæjar og Héraðsbókasöfn – Sveitarbókasöfn

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-3, Örk 1

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

F r u m v a r p

til laga um breyting á lögum um almenningsbókasöfn.

I. kafli.

Blm bókas- og héraðsbókasöfn

1. gr. Almenningsbókasöfn eru: 1. bæjar- og héraðsbókasöfn. 2. sveitarbókasöfn. 3. bókasöfn heimavistarskóla og annarra opinberra stofnana, sem taldar eru upp í III. kafla laga þessara. Öll slík bókasöfn skulu hlíta lögum þessum.
2. gr. Landinu skal skipt í bókasafnshverfi eins og hér segir:
  1. Reykjavík,
  2. Kópavogskaupstaður,
  3. Hafnarfjörður og Garpa- Bessastaða- og Vatnsleysustrandarhr. í Gullbringusýslu,
  4. Keflavík og Gullbringucýsla að takaörkun Vatnsleysustrandar- og Njarðvíkurhreppa,
  5. Kjósarsýsla,
  6. Akranes og fjórir syðstu hreppar Borgarfjarðarsýslu,
  7. Mýrasýsla og Borgarfjarðarsýsla að undanskildum fjórum syðstu hreppunum,
  8. Snæfells- og Hnappadalssýsla,
  9. Dalasýsla,
  10. Austur-Barðastrandarsýsla,
  11. Vestur-Barðastrandarsýsla,
  12. Vestur-Ísafjarðarsýsla,
  13. Ísafjörður og Norður-Ísafjarðarsýsla,
  14. Strandasýsla,
  15. Vestur-Húnavatnssýsla,
  16. Austur-Húnavatnssýsla,
  17. Sandárkrókur og Skagafjarðarsýsla,
  18. Siglufjörður,
  19. Ólafsfjörður,
  20. Akureyri og Eyjafjarðarsýsla,
  21. Húsavík og Suður-Þingeyjarsýsla,
  22. Norður-Þingeyjarsýsla,
  23. Fljótisdalshérað,

24. Seyðisfjörður og Seyðisfj.- Loðmundarfj.- Bergarfj.- og Vopnafjarðarhreppar og Skeggjastabæhreppur í Norður-Múlasýslu.
25. Neskaupstaður og Norðfjarðarhr.- og Mjóafj.hreppar.
26. Suður-Múlasýsla að undanskildum Skriðdals- Valla- Egilsstaða- Eiba, Mjóafjarðar og Norðfjarðarhreppum.
27. Austur-Skaftafellssýsla.
28. Vestur-Skaftafellssýsla.
29. Rangárvallasýsla,
30. Vestmannaeyjar.
31. Árnessýsla.

3. gr. Í hverju bókasafnshverfi skal vera eitt bæjar- eða héraðsbókasafn. Aðsetur þessara bókasafna skulu vera sem hér greinir:

1. Reykjavík, 2. Kópavogskaupstaður, 3. Hafnarfjörður, 4. Keflavík, 5. Hlégarður í Mosfellssveit, 6. Akranes, 7. Borgarnes, 8. Stykkishólmur, 9. Búðardalur, 10. Reykhólar, 11. Patreksfjörður, 12. Flat-eyri, 13. Ísafjörður, 14. Hólmavík, 15. Hvamstangi, 16. Blönduós, 17. Sauðárkrúkur, 18. Siglufjörður, 19. Ólafsfjörður, 20. Akureyri, 21. Húsavík, 22. Kópasker, 23. Egilsstaðir á Fljótsdalshéraði, 24. Seyðisfjörður, 25. Neskaupstaður, 26. Eskifjörður, 27. Höfn í Hornafirði, 28. Vík í Mýrdal, 29. Hvalsvellur, 30. Vestmannaeyjar, 31. Selfoss.

Stjórn bókasafns getur með samþykki bókafulltrúa ákveðið bókasafni annað aðsetur innan bókasafnshverfis ^{þess} mælt er fyrir um í þessari grein.

4. gr. Hlutverk þessara bókasafna er að efla almenna menntun með því að gefa mönnum kost á að lesa góðar bækur, svo og á annan hátt, eftir því sem ástæður leyfa.

Til hvers bókasafns skal afla innlendra bóka og rita, þjóð- legra fræða, skáldverka og rita um hagnýt efni. Leggja skal og áherzlu á öflun merkra, erlendra bóka, eftir því sem kostur er á, og þá einkum skáldrita, sagnrita og rita um atvinnulíf og annarra rita, er stuðla að því að efla almenna menntun.

Bókasöfnin í Stykkishólmi, á Ísafirði, Akureyri og Seyðis- firði skulu skyld að varðveita eitt eintak af hverju íslensku riti, sem prentað er.

5. gr. - Bæjarbókasöfn skulu hafa með höndum svo viðtaka útlánastarfi- semi, að bókakostur þeirra megi koma bæjarbúum að sem fyllstum notum miðað við stærð safnanna, fjölbreytni, fjárhag og aðrar að- stæður. Þá skulu og bæjarbókasöfn starfrækja lestrarsal eða lestrarsali, svo sem fært er vegna húsnáms og fjárhagsgetu.

5. gr. (framh.)

Skýlt er bókavörðum að leiðbeina um bókaval, eftir því sem unnt er og heppilegt þykir, og sérstaklega skulu þeir vera þeim netendum safnanna hjálplegir um ráð og leiðbeiningar, sem óska fræðslu eða heimilda um ákveðin efni. Þá sé bókavörðum og skýlt að veita framhaldsskólanemendum skipulagsbundna fræðslu um netkun bókasafna almennt og öflun heimilda um ákveðin efni, ef skólanefndir áskák óska þess og húsakostur bókasafnsins leyfiri

Héraðsbókasöfn skulu hafa sömu skyldur í hreppum, þar sem þau eru staðsett, og bæjarbókasöfn í bæjum. Einnig skulu þau með ákveðnum taksörkunum og skilyrðum (sbr. 25. gr.) lána um bókasafnahverfið bækur, sem ekki er kostur á í hlutaðeigandi sveitarbókasafni. Þetta nær og til bæjarbókasafna, sem jafnframt eru héraðsbókasöfn.

Bókavörðum þessara safna skal skýlt, eftir því sem við verðar komið, að senda fáerðar skriflegar upplýsingar um fróðleiksatíði, þegar um þar er beðið í skynsamlegum tilgangi að dómi bókavörðar. Þá skulu og þessir bókavörðir hafa eftirlit með rekstri sveitarbókasafna, hver í sínu bókasafnahverfi, og leiðbeina bókavörðum og stjórnun sveitarbókasafna um flokkun, skráningu, afgreiðsluhætti og skýrslugerð.

6. gr. - Hvert bæjar- og héraðsbókasafn skal vara sjálfseigiarstofnun undir yfirstjórn hlutaðeigandi bæjarstjórnar og/eða sýslunefndar og bókafulltrúa og fræðslusálastjóra. Skulu þeir og sýslur sjá söfnunum fyrir viðunandi húsnæði, enda njót þau til húsaþóta styrks úr bókasafnasjóði, og sömu aðilar skulu, ásamt bókasafnasjóði, leggja söfnunum retstursfé samkvæmt lögum þessum. Hlutaðeigandi bæjarstjórnir, sýslunefndir og hreppsnefndir skulu og úrskurða reikninga safnanna.

7. gr. - Þjáframlög til bæjar- og héraðsbókasafna skulu greidd þannig:

Þeir og hreppar, þar sem safn er staðsett, skulu greiða:

- Þeir og hreppar með færri en þrjú þús. íbúa kr. 30.- á hvern íb.
- - - með þrjú þús. íb, en færri en 5 þús kr. 25.- á íb.
- - - með fimm - og þar yfir - 20.- á -

Bókasafnasjóður skal greiða til safnanna:

- Í bæjum og hreppum með færri en eitt þús. íb. kr. 30.- - -
- - - með eitt þús., en undir þrem þús. íb. kr. 25.- - -
- - - með þrjú þús., en undir fimm þús. íb. kr. 20.- - -
- - - með fimm þús., en undir tíu þús. íb. kr. 15.- -

Nái íbúatala bæjar tíu þús., skal greiðsla bókasafnssjóðs lækka um tveir krónur og fimmtíu á íbúa og síðan um sömu upphæð fyrir hverja fimm þúsund íbúa, unz hún er komin niður í sjö krónur og fimmtíu á íbúa.

Framlög sýslufélaga eða hluta sýslufélaga til héraðsbókasafna, skulu vera sjö krónur á íbúa og greiðast úr sýslusjóði og skal bókasafnasjóður greiða jafnháa upphæð á móti.

Fjárframlög skal miða við mannfjölda í bókasafnshverfum eins og hann er í ársbyrjun.

Skal Hagstefan fyrir lok febrúarmánaðar gefa bókafulltrúa skýrslu um mannfjölda í hverjum bókasafnshverfi. Skal mannfjölda-skýrslan vera þannig sundurliðuð, að glögglega sjáist, hvað hverjum aðila beri að greiða. Ber bókafulltrúa að tilkynna stjórn- um bókasafnanna mannfjölda í bókasafnshverfi.

Skulu framlög bókasafnssjóðs greiðast með tvennum jöfnum greiðslum, hin fyrri fyrir lok aprílmánaðar og hin síðari fyrir lok septembermánaðar. Um gjalddaga annarra framlaga fer eftir reglum, sem settar verða skv. 29. gr.

8. gr. - Bæjarstjórn eða hreppsnefnd, þar sem bókasafn er staðsett, og sýslunefnd kjósa stjórn safnsins, að undanskildum formanni, sem menntamálaráðherra skipar, að afstöðnum kosningum bæjarstjórna og sýslunefnda fyrir kjörtímabilið.

Í stjórn bókasafns skulu eiga sæti 2 eða 4 kjörnir menn, eftir því sem þeir aðilar ákveða, sem hana kjósa. Rísi ágreiningur milli aðila um fjölda stjórnarmanna, sker bókafulltrúi úr.

Þar sem ^{ad} héraðsbókasafni stendur bæði kaupstaður og eitt eða fleiri sýslufélög eða hluti sýslufélags, skal fara um fjölda stjórnarnefndarmanna frá hverjum aðila eftir reglum, sem settar verða af Menntamálaráðuneytinu.

~~Skulu stjórnarnefndarmenn kosnir að afstöðnum kosningum til bæjarstjórna og sýslunefnda og fyrir kjörtímabilið.~~

9. gr. - Stjórn bókasafns skal hafa eftirlit með húsakynnum safnsins og bókaeign þess og öðru því, sem safnið varðar.

Í marz mánuði ár hvert skal stjórn bókasafns senda hlutað- eigandi bæjarstjórn og/eða sýslunefnd(um) skýrslu um starfsemi safnsins á liðnu ári, hag þess og bóka kaup.

10. gr. - Stjórn bókasafns er heimilt, að fengnu samþykki sveitar- eða bæjarstjórna, að stofna og reka bókasafnsútibú. Skulu þau vera undir stjórn aðalbókasafns og hlíta reglum, sem þeim verða settar og staðfestar verða af Menntamálaráðuneytinu.

*þósa-
fulltrúa.*

11. gr. - Bókaverðir við bæjar- eða héraðsbókasöfn, þar sem bókavörzlan er aðalstarf, geta þeir einir orðið, sem uppfylla eftirfarandi skilyrði:

1. Hafa tekið próf í bókasafnsfræðum við Háskóla Íslands.
2. Hafa lokið slíku prófi við erlendax skóla í bókasafnsfræðum og auk þess annað tveggja numið einn vetur bókasafnsfræði í Háskóla Íslands eða starfað eitt ár sem nemar í íslenzku bæjarbókasafni.
3. Hafa lokið meistaraþrófi í íslenzkum fræðum og kyannt sér í eitt misseri skráningu bóka og afgreiðsluhætti í íslenzku bæjarbókasafni eða svipuðu safni erlendu.
4. Hafa haft ^{á hendur} þegar lög þessi öðlast gildi, bókavörzlu í íslenzku bæjarbókasafni sem aðalstarf ekki skemur en eitt ár, enda hafi þeir einróma meðmæli bókasafnsstjórnar og einnig yfirbókaverðar, þar sem eru fleiri en einn bókavörður.

Tala bókavörða við bæjar- og héraðsbókasöfn skal ákveðin af bókasafnsstjórn, og sé hún bundin samþykki bókafulltrúa. Laun bókavörða, sem hafa bókavörzlu að aðalstarfi, og nema í bókasöfnum skulu vera eins og hér segir:

- a) Yfirbókaverðir í Reykjavík og á Akureyri skulu taka laun samkv. V. fl. launalaga.
- b) Tveir bókaverðir í Bæjarbókasafni Reykjavíkur og yfirbókaverðir í Hafnarfirði, Kópavogi og Keflavík samkv. VI. fl. launalaga.
- c) Aðrir yfirbókaverðir samkv. VII. fl. ^{launalaga}
- d) Aðrir bókaverðir samkv. VIII. fl. launalaga.
- e) Nemar hálf laun samkv. VII. fl. launalaga.

Auglýsa skal bókavörðarstöður með ekki minna en mánaðar umsóknarfresti. Í auglýsingu skal getið launakjara og vísað til laga um réttindi til umsóknar.

Þegar umsóknarfrestur er liðinn, skal bókasafnsstjórn tilnefna, ef fjöldi umsækjendaxing leyfir, ekki færri en þrjú umsækjendur og í þeirri röð, sem hún telur þá helst koma til greina, skulu tillögur hennar síðan sendar bókafulltrúa, ásamt umsóknum. Ráðherra skal síðan, að fengnu álitni bókafulltrúa, setja í stöðuna til tveggja ára einhvern þeirra þriggja, sem bókasafnsstjórn hefur valið, en mæli bókasafnsstjórn einróma með þeim umsækjanda, sem hún setur efstan, og bókafulltrúi sé henni sammála, skal ráðherra skylt að setja þann umsækjanda í stöðuna.

Að tveim árum liðnum skal staðan auglýst á ný og þá í hana skipað eftir sömu reglum og við setningu.

12. gr. - Stjórn bæjar og/eða héraðsbókasafns, þar sem bókavörzlan er ekki aðalstarf, ræður mann til starfsins um óákveðinn tíma, og skal hún gera sér far um að fá til þess þann hæfasta, sem völi er á. Leita skal hún álits bókafulltrúa um hæfni þess manns, sem hún hyggst ráða, og telji hann manninn óhæfan til starfsins, skal sá ekki ráðinn, Maður, sem ráða skal til bókavörzlu, verður að skuldbinda sig til að kynna sér svo, að bókafulltrúi telji viðhlítandi, skráningu bóka og afgreiðsluhætti í íslensku bæjarbókasafni.

Laun bókavörðar skulu ákveðin í samráði við bókafulltrúa.

II. Kafli.

13. gr. - ^{sem sveitabókasafn} Í hverju sveitarfélagi utan þeirra kaupúna, þar sem héraðsbókasöfnu eru starfandi, skal vera sveitarbókasafn, nema annað komi til samkv. lögum þessum (sbr. 14. gr.).

Sveitarbókasafn skal rekið af hlutaðeigandi sveitarstjórn(um), lestrarfélagi (lestrarfélögum) eða öðrum félagssamtökum sveitarinnar.

Þar sem ekki starfar sveitarbókasafn, skal sveitarstjórn stofna eða láta stofna slíkt safn eigi síðar en að ári liðnu frá gildistöku þessara laga.

14. gr. - Kjósi tveir eða fleiri hreppar eða lestrarfélög í tveim eða fleiri sveitarfélögum að sameinast um eitt sveitarbókasafn, skal þeim það heimilt.

Sveitarstjórn skal heimilt að undanþenginni samþykkt á almennum hreppsfundum að fela héraðsbókasafni það hlutverk, sem eitt er sveitarbókasafni samkvæmt lögum þessum, enda renni þá til héraðsbókasafnsins það framlag hlutaðeigandi sveitarsjóðs og ríkissjóðs, sem sveitarbókasafni ber (sbr. 15. gr.).

15. gr. - Fjárframlög til sveitarbókasafna skulu greiddast þannig: Þar sem sveitarbókasafn er rekið af sveitarstjórn, skal úr sveitarsjóð greidd fjárhæð, sem nemur eigi minna en kr. 10.00 á hvern íbúa sveitarinnar samkvæmt síðasta manntali, og skal greidd jafnhá fjárhæð á móti úr ~~ríkissjóði~~ ^{bókasafnsjóði}.

Njóti sveitarbókasafn hærri fjárstyrks úr sveitarsjóði eða úr félagssjóðum en sem nemur kr. 10.00 á hvern íbúa, skal skylt að greiða úr bókasafnssjóði 50% framlag á móti því, sem fram yfir er, en þó aldrei móti herra heildarframlagi en sem nemur kr. 30.00 á hvern íbúa sveitarinnar.

16. gr. - Stjórn sveitarbókasafns, sem rekið er samkvæmt 13. gr., skal skipuð 3 mönnum, kosnum af sveitarstjórn að afloknum hreppsnefndarkosningum og til 4 ára.
17. gr. - Þar sem lestrarfélag (lestrarfélög) eða önnur félagssamtök annast rekstur sveitarbókasafns, skal um fjárframlög til bókasafnsins frá félagssamtökunum og bókasafnasjóði fara eftir sömu reglum og segir í 13. gr. Auk þess skal ávallt greiða árlega úr sveitarsjóði kr. 5.00 á íbúa, og nái ekki fjárframlag félags eða félaga því lágmarki, sem ákveðið er í 15. gr., skal greiða muninn úr sveitarsjóði.
18. gr. - Stjórn sveitarbókasafns, sem rekið er samkvæmt 14. gr. laga þessara, skal skipuð þrem mönnum. Skulu tveir þeirra kosnir af félagssamtökum þeim, sem að safninu standa, á hverjum aðalfundi félags. Hinna þriðja kýs hlutaðeigandi sveitarstjórn til 4 ára. Þar, sem tvö eða fleiri sveitarfélög eða félagssamtök í tveim eða fleiri sveitarfélögum standa að sveitarbókasafni, skal stjórnin skipuð 5 mönnum, og fer um tölu stjórnarnefndarsanna frá hverjum aðila eftir reglum, sem settar verða af Menntamálaráðuneytinu, að fengnum tillögum hlutaðeigandi sveitarstjórnna.
19. gr. - Skylt er sveitarstjórn(um) að sjá sveitarbókasafni fyrir húsnæði.
20. gr. - Hætti félagssamtök þau, sem um getur í 17. gr. að reka sveitarbókasafa eða vandræki það, er hlutaðeigandi sveitarstjórn(um) skylt að taka það í sínar vörslur og reka það samkv. lögum þessum.

Rísi úgreiningur út af slíkum skiptum, skal hlíta úrskurði Menntamálaráðuneytisins.

21. gr. - Stjórn sveitarbókasafns skal starfa undir yfirstjórn hlutaðeigandi sveitarstjórnar (sveitarstjórnna), og skulu reikningar þess endurskoðaðir af endurskoðendum hreppsins (hreppanna).

Stjórnin skal sjá um, að safnið komi að sem fyllistum notum öllum þeim, sem búa í því sveitarfélagi (þeim sveitarfélögum), sem það tilheyrir. Hún skal ráða safninu bókavörð og leitast við að fá til bókavörzlu óhugasama menn um bækur og bóklestur. Greiða má bókaverði þóknun, en þera skal undir bókafulltrúa, hve há hún skuli vera. Gefi bókavörður safninu þá þóknun, sem honum er ætluð, reiknast hún safninu til tekna.

Í fjölskráðum kaupfélunum skal að því stefnt að starfsektja lestrarsal, afla safninu ódýrra handbóka og fræðibóka um atvinnu- líf og tækni og koma á kennslu handa unglings í notkun bókasafna. Um ráðningu bókavarða slíkra safna gildi sömu reglur og um ráðningu þeirra, sem um er fjallað í 12 gr.

22. gr. - Í febrúarmánuði ár hvert skal stjórn sveitarbókasafnsins senda hlutaðeigandi sveitarstjórnunum og bókafulltrúa ýtarlega skýrslu um hag, rekstur og bóka kaup safnsins á liðnu ári, og skal þá bóka fulltrúi hlutast til um, að safnið fái styrk þann, sem því ber úr bókasafnsjóði fyrir liðið ár.

III. Kafli.

Um bókasöfn skóla og annarra opinberra stofnana.

23. gr. - Heimilt er að stofna og reka bókasöfn með styrk af opinberu fé í heimavistar skólum (barnaskólum og fræðaskólum), svo og í sjúkrahúsum landsins, neilsuhúsum, elliheimilum og fangahúsum.
24. gr. - Skólabókasöfn, sem um getur í 22. gr., skulu fá árlegan styrk úr bókasafnsjóði, sem nemur kr. 20.00 á ^{hvern} ^{og starfsmann} nemanda ^{niðað við} fjölda nemenda, kennara og annars starfsfólks í byrjun skólaárs, enda fái safnið jafnháan fjárstyrk annars staðar frá. Skólastjóri skal hafa eftirlit með skólabókasafni og sjá um að það komi nemendum og starfsfólki skólans að sem fyllstum notum, og skal hann veita eða láta veita nemendum tilsógn í notkun bókasafna, eftir því, sem aðstæður leyfa. Þá skal skólastjóri í lok skólaárs senda bóka fulltrúa skýrslu um hag, rekstur og bóka kaup safnsins á liðnu skólaári, og ber þá bóka fulltrúa að hlutast til um, að bóka safn skólans fái úr bókasafnsjóði styrk þann, sem því ber fyrir liðið skólaár.
25. gr. - Bókasöfn þau, sem um getur í 22. gr., önnur en skólabóka- söfn, skulu njóta árlege styrks úr bókasafnsjóði sem nemur kr. 40.00 á rúm sjúkrahúss, eins og þau eru talin samkvæmt skýrslu landlæknis, eða tölu vistamanna í héli, eins og hún er í árs- byrjun.

Bókasöfn þessi skulu vera undir umsjá stjórnar stofnunarinnar, en heimilt er henni að fela framkvæmadastjóra stofnunarinnar eða öðrum starfsmanni hennar forsjá safnsins.

Stjórn bókasafnsins (stofnunarinnar) skal í marzmánuði ár hvert senda bóka fulltrúa skýrslu um hag, rekstur og bóka kaup safnsins á liðnu ári, og ber þá bóka fulltrúa að hlutast til um, að safnið fái styrk ^{þann} úr bókasafnsjóði, sem því ber.

26. gr. - Öll almenningsbókasöfn, sem styrks njóta samkvæmt lögum þessum, skal geyma í góðum, rakalausum húsakynnum.
- Allar bækur þeirra skal binda í traust band jafnóðum sem því verður við komið.
- Aldrei má lána út óbundna bók eða lausa úr bandi.
- Allar bækur, sem safn eignast, skulu skráðar í aðfangabók og tölusettar og auðkenndar sem eigna safnsins. Skulu þær skipulega flekkaðar og þeim raðað.
- Jafnan skal vera í bókasafni handhæg bókaskrá fyrir notendur safnsins og bókavörð.
- Heimilt er stjórnun bókasafna að setja í sérstakan flokk bækur, sem ekki skal láta úr bókasafni, svo sem fágætar bækur, orðabækur og ýmsar handbækur, en lána skal þær á lestrararsal.
27. gr. - Öll almenningsbókasöfn landsins skulu hafa samstarf sín á milli um gagnkvæm bókalán og bókaskipti, eftir því, sem hagkvæmt þykir.
- Um bókaskipti skal leita ráða og samþykkis bókafulltrúa. Aldrei má gefa eða selja bók úr almenningsbókasafni nema með samþykki bókafulltrúa.
28. gr. - Skylt er, að hvert það bæjar- eða héraðsbókasafn, sem talið er upp í lögum þessum fái ókeypis eitt eintak af Alþingistíðindum, Stjórnartíðindum, skýrslum Hagstofnunar, lagasafni, Hestaréttardóms, skólaskýrslum, Lögbirtingablaðinu, prentubum álitum millipinganefnda og öðrum opinberum skýrslum og ritum, sem ríki og stofnanir þess gefa út.
- Enn fremur skýrslur sýslunefnda og bæjarfélaga.
- Skal bókasöfnum sent þetta þeim að kostnaðarlausu, og er skylt að láta binda Alþingistíðindi og Stjórnartíðindi.
- Heimilt er öðrum almenningsbókasöfnum að fá ókeypis þau ofantalinna rita, ef þau óska, ef þau hlíta settum reglum að binda þau og geyma.
29. gr. - Stjórn bókasafns skal setja safninu reglur um útlán bóka, lestrarstofu, réttindi og skyldur lánþega og annað, er varðar rekstur safnsins samkvæmt lögum þessum. Bókafulltrúi skal gefa ~~XXXXXXX~~ safnsstjórn leiðbeiningar um slíkar reglur, og skulu þær staðfestar af honum.
30. gr. - Ef stjórn bókasafns vanrækir að senda tilskildar skýrslur um starfsemi safnsins og gera reikningsskil á lögskyldum tíma, skal safninu ekki greiddur styrkur úr bókasafnasjóði fyrr en úr hefur verið bæt. Dragist að gera lögskil, skal það tilkynnt hlutséigandi bæjarstjórn, sýslumanni eða sveitarstjóra.

Sé ekki ~~er~~ að heldur úr bæt, skal bókafulltrúi hlutast til um, að Menntamálaráðuneytið hafi afskipti af málinu. Ef afskipti þess reynast árangurslaus, skal hlutabeigandi bæjar- eða sveitarfélag, einnig sýslur, þar sem þær eru aðilar, sata dagsektum, sem nema kr. 250.00 á dag á hvern aðila, unz úrbót er fengin. Skulu sektirnar renna í bókasafnasjóð.

31. gr. - Ef bæjarstjórn, sýslunefnd eða sveitarstjórn vanrækir þær skyldur, sem þeim eru lagðar á *hendur* í lögum þessum um fjárframlög, framkvæmanlega fyrir greiðslu um öflun hagkvæms húsnæðis handa söfnum, kosningu stjórna og ráðningu bókavarða, skal bókafulltrúi áminna þær skriflega. Reynist það ekki fullnægjandi skal hann óska íhlutunar Menntamálaráðuneytisins. Beri íhlutan þá þess ekki árangur, skal hver nefnd ^{ac} aðila sata 500 króna dagsektum, unz úr hefur verið bæt. Skulu sektirnar renna í bókasafnasjóð.

32. gr. - Skyld er að váttryggja öll bókasöfn, sem lög þessi taka til, og skal leita álits bókafulltrúa um váttryggingarupphæðina.

33. gr. - Öll framlög í lögum þessum, eru miðuð við náverandi laun og verðlag. Skal Menntamálaráðuneytið ~~ráða~~ á tveggja ára fresti láta athuga, hvort, og að hve miklu leyti verðlag hefur breytt og framlögin fyrir næsta ár á eftir færð til samræmis við þá niðurstöðu.

*Hlazarstafa
þess*

Verði stórfelld breyting á verðlaginu, sakir lagasetningar um gjaldeyris- eða verðlagsmál, skal hennar þegar gæta til fulls á næsta ári við útreikning framlaga.

V. Kafi.

Um bókafulltrúa.

34. gr. - Menntamálaráðherra skal skipa sérstakan bókafulltrúa í skrifstofu fræðslumálastjóra. Hann skal hafa starfað sem bóka- vörður í einhverju af hinum stærri bæjarbókasöfnum, vera bókmenntafróður og hafa sýnt áhuga á fræðslu- og menningarmálum. Bókafulltrúi skal hafa eftirlit með öllum almenningsbókasöfnum landsins, leiðbeina stjórnnum þeirra og bókavörðum um bókaval og allt, sem að rekstri bókasafna lýtur. Hann skal og vera ráðunautur Menntamálaráðuneytisins um öll mál efni bókasafna.

Laun hans skulu vera samkv. VI. launaflokki laga um laun starfsmanna ríkisins.